

MEMO

Aan : Wethouder Ter Denge; kopie aan college

Van : M. Vuijk, H. Franck

Datum : 07 mei 2021

Onderwerp : Reactie Boxem op beantwoording SV Zonnepark Geesteren

Zaaknummer : 225013

Aanleiding en tijdslijn

Op 9 april heeft raadslid Boxem (VVD) schriftelijke vragen gesteld over het zonnepark Brokersweg Geesteren. Deze hebben wij op 28 april beantwoord. Op 29 april verzoekt de heer Boxem om de beantwoording in de commissievergadering te bespreken. Dit is geagendeerd voor 12 mei. Hij verzoekt daarbij commissieleden om zich in de materie te verdiepen en de griffie de door de PvdA gevraagde informatie (B&W besluit met bijlagen van 12 maart 2019) aan de stukken toe te voegen.

Dit memo is de voorbereiding voor 12 mei

De heer Boxem heeft op 30 april portefeuillehouder Ter Denge een email gestuurd met een puntsgewijze reactie op de beantwoording van zijn schriftelijke vragen. Dit geeft het college de mogelijkheid om een reactie voor te bereiden.

Wij voeren het RODE-beleid uit en zonneparken dragen bij aan de doelstelling

Op 20 februari 2018 heeft de raad het RODE-beleid omarmd. En aan het college de opdracht gegeven er voor te zorgen dat duurzame energieopwekking wordt gerealiseerd in Berkelland met het uitdrukkelijke verzoek om daaronder een uitnodigingsbeleid te leggen. Op 26 mei 2020 heeft de raad de grens voor zonneparken getrokken op maximaal 140 ha cultuurgrond.

Geconstateerd kan worden dat dit uitnodigingsbeleid zeer succesvol is. De gemeenteraad is hierover regelmatig geïnformeerd, bijvoorbeeld met monitoringsupdates. Deze zijn door de raad voor kennisgeving aangenomen. Wel worden er opmerkingen gemaakt over de concentratie van zonneparken rondom de schakel- en onderstations.

Het besluit om de vergunning te verlenen voor het zonnepark in Geesteren aan de Brokersweg is op 19 maart 2019 genomen en is niet te wijzigen. Op dit moment zijn er ongeveer 128 ha zonneparken vergund of zitten in de pijplijn en daarmee levert RODE Berkelland een goede bijdrage aan de duurzame energieopwekking.

Daar zijn wij trots op. Echter, op dit moment merken wij dat we tegen de grenzen van dit beleid aanlopen. De raad wordt daar ook in de herijking op uitgenodigd om nieuwe kaders aan het college mee te geven.

Onze puntsgewijze inhoudelijke reactie

Hieronder hebben wij op elke reactie een antwoord geformuleerd. Om dit memo zelfstandig leesbaar te houden hebben we de oorspronkelijke vragen en antwoorden ook ingevoegd.

Er zijn vier blokken met vragen en reacties.

Vragenblok 1 (van 4):

De VVD veronderstelt dat aanvrager in de initiatieffase met de gemeente vooroverleg heeft gehad of de locatie voldoet aan het Rode-beleid, dus ook aan de beleidsuitgangspunt 14. Uit bij ons beschikbare informatie leiden wij af dat grondwatertrap III veelvuldig voorkomt in dit gebied.

1. Is onze opvatting juist dat al in de initiatieffase van dit project hier op had moeten worden gewezen.
2. En als daar op is gewezen, waarom is daar bij de beoordeling van de aanvraag voor de omgevingsvergunning daar geen aandacht aan gewijd?
3. Is de conclusie gerechtvaardigd dat de omgevingsvergunning alleen al om die reden, had moeten worden geweigerd?

In de ruimtelijke onderbouwing wordt ook benadrukt (paragraaf 2.4.2.) dat uitgangspunt voor de landschappelijke inpassing is het bestaande landschap te respecteren, dat gemarkeerd is als een kleinschalig open en halfopen landschap. Huidige lijnen en bomen in het plangebied worden behouden en het zonnepark wordt binnen bestaande landschappelijke coulissen geplaatst. Begroeiing wordt toegepast als rand daar waar het gewenst is dat panelen niet zichtbaar zijn. Bestaande landschapselementen blijven in stand, maar daar naast wordt de openheid van het landschap zoveel mogelijk gerespecteerd.

Antwoord:

1. *Dat hadden wij moeten doen. Bij deze eerste behandeling van een zonnepark in onze gemeente hebben wij in de initiatieffase geen oog gehad voor dit onderdeel van RODE.*
2. *Aanvrager is daar niet nadrukkelijk op gewezen. Dit aspect is niet expliciet zichtbaar, maar is wel meegenomen bij de ambtelijke beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning. Vanuit de houding 'zoeken naar oplossingen' hebben wij gewerkt aan oplossingen voor eventuele belemmeringen en daarbij zoveel als mogelijk de bedoeling van de regels in het oog te houden. Wat betreft het aspect Grondwatertrap III is (samengevat) geadviseerd dat aanleg van het zonnepark geen grote aantasting van de actuele en potentiële natuur en landschapswaarden geeft.*
3. *Nee, deze conclusie delen wij niet. Beleidsuitgangspunt 14 geeft namelijk afwegingsruimte om een veldopstelling wel toe te staan in de situatie dat er bijzondere omstandigheden zijn. Die bijzondere omstandigheid is onder de beantwoording van punt 2 toegelicht.*

Reactie Boxem 30 april en onze reactie in rood

1. Naast het oprechte eerlijke antwoord op vraag 1, is er op de beantwoording van de overige vragen nog wel wat af te dingen.
2. antwoord 2: Bij de besluitvorming over de aanvraag, zoals te lezen in de B&W-stukken van 12 maart 2019 bekend bij de raad, is geen aandacht besteed aan het feit dat in het gebied grondwatertrap 3 voorkomt; ik zie geen ruimte voor het college om achteraf te melden dat dit wel bij de ambtelijke beoordeling is meegenomen.
3. antwoord 3 : beleidsuitgangspunt 14 zoals opgenomen in de RODE-beleidsnotitie, zoals vastgesteld in februari 2018, kent geen afwegingsruimte, zoals in antwoord 3 door het college wordt gesuggereerd. En als het college zich die afwegingsruimte voor zichzelf heeft gecreëerd,

dan is in de veldopstelling zoals de panelen nu zijn geplaatst, daar geen rekening mee gehouden.

2. Op 12 oktober 2018 is een ambtelijk advies opgesteld over beleidsuitgangspunt 14, Grondwatertrap 3. Abusievelijk is verzuimd dit onderdeel op te nemen in het B&W advies.
 3. Beleidsuitgangspunt 14 noemt het volgende. 'De Achterhoekse gemeenten stellen voor de volgende locaties aan te wijzen als gebieden waarop de plaatsing van zonnepanelen > 2,5 hectare uitgesloten is, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn om ze alsnog toe te staan'. In het laatste gedeelte van dit beleidsuitgangspunt lazen wij ambtelijk de afwegingsruimte. Hoewel de grondwatertrap niet expliciet is meegenomen in dit collegebesluit is terugkijkend de verwachting dat dit niet tot een ander besluit over dit zonnepark zou hebben geleid.
-

Vragenblok 2 (van 4):

In de rapportage Quicksan flora en fauna (Econsultancy, juli 2018) wordt er op gewezen dat voor kappen van bomen bij de provincie een meldingsplicht en herplantplicht van toepassing is en in de rapportage ecologische inpassing zonnepark Geesteren (Econsultancy, november 2018) wordt voorgesteld de zichtlijn vanaf de Brokersweg te beperken door de aanleg van een grondwal met beplanting. In de ruimtelijke onderbouwing wordt daarin voorzien, maar niet in een landschappelijke afscheiding aan de oostzijde van het plangebied. De panelen mogen daar tot aan de grens van het plangebied worden geplaatst.

4. Waarom is in de omgevingsvergunning daarin niet voorzien?

Overigens is geconstateerd dat in februari 2021 alle bestaande beplanting zowel op de esrand aan de zuidgrens van het plangebied als aan de noordwest zijde – op enkele grote eiken na – in zijn geheel is verwijderd.

5. Kan uw college aangeven of dit regulier onderhoud betrof en/of hiervoor met de benodigde melding kon worden volstaan?
6. Op welke wijze voorziet uw college er in dat de afspraken over de landschappelijke en ecologische inpassing, vastgelegd in de overeenkomst voor de landschappelijke inpassing, worden nagekomen?

Antwoord:

4. *De beoordeling van het landschappelijk- en ecologisch inpassingsplan is gedaan door het Gelders Genootschap en de gemeentelijk adviseur Groen en Landschap. Onderdeel van het landschappelijk- en ecologisch inpassingsplan is dat aan de oostzijde van het plangebied voorzien is van een gras- en kruidenrand met een breedte van 3,5 meter. Het plan is op 12 september 2018 positief beoordeeld. Het inpassingsplan is onderdeel van de omgevingsvergunning. Kortom, de panelen mogen niet tot op de grens van het plangebied worden geplaatst.*
5. *Zoals gebruikelijk na vergunning verlening ligt dit dossier nu bij Handhaving en Toezicht. Het antwoord op uw vraag kunnen wij op dit moment nog niet geven. Wij gaan hiermee aan de slag.*
6. *De afspraken over de landschappelijke en ecologische inpassing zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning en de overeenkomst landschappelijke inpassing. Controle hiervan vindt plaats in de fase van Handhaving en Toezicht.*

Reactie Boxem 30 april en onze reactie in rood

4. antwoord 4: volgens antwoord 4 zou het inpassingsplan voorzien in een gras- en kruidenrand met een breedte van 3,5 meter; mij wordt verteld dat daarvoor geen ruimte (meer) is omdat de panelen tot op de grens van de perceelsgrens zijn geplaatst. De eigenaar van het perceel aan de oostzijde van de perceelsgrens heeft daar opmerkingen over gemaakt, maar daar ziet noch de gemeente, noch Zonnig Berkelland B.V. tot om heden op toe.

5. antwoord 5: voor inzending van mijn vragen op 9 april heb ik Joost geïnformeerd over het feit dat in februari 2021 zowel aan de noordwestzijde (SBB) als aan de zuidzijde van het perceel op de esrand beplanting is gekapt; ik heb met eigen ogen gezien (en omwonenden bevestigen dat) dat dit niet alleen regulier onderhoud betreft. Ruim 20 dagen nadien gaat Handhaving en Toezicht er nu mee aan de slag. Ik snap best dat als je de panelen tot op de perceelsgrens plaatst, wat al niet mag vanwege de actuele en potentiële ecologische waarden, dat beplanting dan schaduwwerking geeft, maar de grap is dat in de aanvraag voor dit zonnepark juist werd aangegeven dat voor dit gebied is gekozen vanwege het beekdal met de beplanting er om heen, om te voorkomen dat de aan te leggen panelen zichtbaar zijn. Daarin past dus geen rigoureuze weggappen van beplanting.
 6. antwoord 6: als controle over afspraken plaats vindt in de fase van Handhaving en Toezicht, wanneer start dan die fase, immers tot op heden worden afspraken over landschappelijke en ecologische inpassing genegeerd;
-
4. Dit hebben wij in onderzoek. Wij zijn in gesprek met de vergunninghouder van het zonnepark en bekijken of er iets afwijkends is gerealiseerd en hoe de vergunninghouder dat eventueel gaat oplossen. Lopende dit gesprek kan het college hier niet inhoudelijk op in gaan.
 5. Het betreft hier een toevallige samenloop van op zich staande activiteiten. De afgezette beplanting (kadastrale percelen GTR00 L 124 + 137) zijn in eigendom en beheer van Staatsbosbeheer. De verwijderde beplanting aan de noordwestzijde staat op kadastrale percelen die niet in eigendom zijn en niet tot het plangebied van het zonnepark behoren. De werkzaamheden heeft Staatsbosbeheer in het kader van regulier onderhoud uitgevoerd. Circa 90% van de beplanting is reeds eerder afgezet geweest. Alleen de 1e keer afzetten van een houtopstand is vergunning plichtig. Het daarna opnieuw afzetten mag conform de Bomenverordening 2019 vergunningsvrij worden uitgevoerd. De overige 10% van de beplanting had een diameter <10 cm en mag conform Bomenverordening 2019 vergunningsvrij worden afgezet.
Verspreid over de oppervlakte zijn ca. 10-15 bomen afgezet met een diameter >10 cm. Hiervoor was een omgevingsvergunning (activiteit kappen) benodigd geweest en gezien de oppervlakte van het element ook een kapmelding bij de provincie Gelderland. Deze melding is ook doorgezet naar de handhaver wet natuurbescherming provincie Gelderland. Dit wordt opgepakt als groene handhaafzaak.
 6. De afspraken over de landschappelijke en ecologische inpassing zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning en de overeenkomst landschappelijke inpassing. Nadat het zonnepark volledig is opgeleverd heeft de initiatiefnemer nog 1 jaar de tijd om aan zijn verplichtingen aangaande de landschappelijke inpassing te voldoen. Controle hiervan vindt plaats in de fase van Handhaving en Toezicht.
-

Vragenblok 3 (van 4):

Gelijktijdig met het verlenen van de omgevingsvergunning is ook een overeenkomst voor proces- en financiële participatie gesloten. Vier korte vragen hierover:

7. Zijn in het kader van het kiezen van toeleveranciers/dienstverleners en de daarmee samenhangende werkzaamheden, lokale ondernemers in de gelegenheid gesteld een inschrijving te doen en heeft lokaal ondernemerschap deel uit gemaakt van de gunningscriteria?
8. En voor wat de financiële participatie: zijn omwonenden in de gelegenheid gesteld om als eerste te investeren?
9. Op welke wijze ziet uw college er op toe dat de verzoeker in deze overeenkomst de verplichtingen, zoals opgenomen in artikel 5 in deze overeenkomst, nakomt?

Antwoord:

7. *Wij gaan als gemeente niet over wie de werkzaamheden uitvoert en kunnen juridisch in de omgevingsvergunning ook geen eisen stellen aan de manier van aanbesteding.*
8. *De ontwikkelaar is, conform het participatieplan, dit nu aan het uitwerken.*
9. *Wij hebben periodiek overleg met de ontwikkelaar voor afstemming over deze afspraken.*

Reactie Boxem 30 april en onze reactie in rood

7. antwoord 7: de overeenkomst voor de landschappelijke inpassing (in antwoord 4 genoemd als inpassingsplan) en de overeenkomst voor participatie maken onderdeel uit van uw besluit op 12 maart 2018 en zijn overeenkomsten die gesloten zijn tussen gemeente en Zonnig Berkelland. Daarnaast heeft Zonnig Berkelland B.V. invulling gegeven aan de NWEA gedragscode zoals die onderdeel uitmaakt van het RODE-beleid en voor zover van toepassing op zonneparken. In de paragraaf 'Werk met werkregeling' zijn door Zonnig Berkelland B.V. toezeggingen gedaan over inschakeling van lokale ondernemers en over lokaal ondernemerschap. Uw college is weldegelijk partij om alles wat in het RODE-beleid is opgenomen, om daarop toe te zien. Kortom uw antwoord is abject.
 8. antwoord 8: Voor financiële participatie zou volgens het B&W-voorstel in 2019 al voorbereidingen zijn getroffen en zouden omwonenden al zijn geïnformeerd; dat is dus helemaal niet gebeurd, zo blijkt uit uw antwoord 8.
 9. antwoord 9: in antwoord op vraag 9 zegt uw college dat er periodiek overleg is met de projectontwikkelaar over verplichtingen die verzoeker jegens de gemeente is aangegaan; ik veronderstel dat verzoeker/aanvrager over die verplichtingen in gebreke blijft en dat van gemeentewege daar niet op wordt toegezien.
-
7. *Wij zijn het niet eens met uw woordkeuze voor 'abject'. De voorwaarden die u noemt zijn niet als zodanig opgenomen in RODE en niet juridisch afdwingbaar. Wel hebben wij een participatieovereenkomst waarin wij de zonneparkontwikkelaar motiveren om gebruik te maken van lokale ondernemers. De ontwikkelaar geeft aan dat dit is verlopen zoals opgenomen in het participatieplan.*
 8. *Voor de financiële participatie zijn de benodigde voorbereidingen voor een collegebesluit volgens afspraken getroffen. De ontwikkelaar heeft ook in het participatieproces een informatieavond hierover georganiseerd. Echter, tussen vergunningverlening en daadwerkelijk openstelling van financiële participatie zit een paar jaar. De omwonenden zullen daarin tijdig worden meegenomen.*
 9. *Wij blijven bij ons antwoord. Uw conclusie delen wij niet.*
-

Vragenblok 3 (van 4):

Het zonnepark Brokersweg is het 1^e grote zonnepark in uitvoering. Ook voor andere zonneparken zijn omgevingsvergunningen verleend, dan wel ver in procedure. Voor zover ons bekend zijn nog twee grote parken in de initiatieffase, 1 in Geesteren en 1 in Hupsel. Overeenkomstig het beleid zoals vastgesteld door de raad in februari 2018 is het in behandeling nemen van initiatieven en het verlenen van een omgevingsvergunning een collegebevoegdheid. In omliggende gemeenten is voor het verlenen van een omgevingsvergunning (inc. grote buitenplanse afwijking) vooraf een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van de raad nodig. Als raad hebben wij de bevoegdheid voor welke categorieën van gevallen dat aan de orde is. In september 2017 heeft de raad daarover een besluit genomen. De categorie is thans beperkt tot een (bouw)project voor uitbreiding van niet grondgebonden veehouderij of een niet-grondgebonden veehouderijtak. Dat het tot deze categorie is beperkt is een politieke keuze, net zo als het een politieke keuze is of wel of niet aan de realisatie van een zonnepark kan worden meegewerkt. De VVD overweegt de raad voor te stellen ook voor de vergunningsverlening voor de aanleg van een zonnepark dat daarvoor een verklaring van geen bedenkingen van de raad voor nodig is, maar hoort graag van uw college daarover vooraf uw opvatting.

Antwoord:

In 2017 heeft de gemeenteraad besloten om een vvgb van de raad alleen te vereisen voor een (bouw)project voor uitbreiding van niet grondgebonden veehouderij of een niet-grondgebonden veehouderijtak.

Het is aan de gemeenteraad om die keuze aan te passen.

Reactie Boxem 30 april en onze reactie in rood

antwoord 10; in antwoord op deze vraag geeft uw college geen opvatting; waarvan acte.

Geen verdere reactie.